

MOGELIJKHEDEN TOT MAATWERK OP HET REYNAERT COLLEGE

uitgaande van de zorgplicht van de school

Vastgesteld document

gemaakt op: maandag 16 januari 2023

gemaakt door: Hanna Navarro

vastgesteld op: donderdag 24 mei 2023

goedgekeurd door: MT

goedgekeurd door de MR op: 18 januari 2024

Inhoudsopgave

Definitie:	2
Maatwerk kaders:.....	2
Het toekennen van maatwerk:	2
Het uitvoeren van maatwerk:.....	3
Rapportage, vastleggen van afspraken:.....	3
Wanneer kan recht bestaan op maatwerk?	4
Welke mogelijkheden van maatwerk zijn er?	4
Voorbeelden van Maatwerk op het Reynaertcollege	5
Dispensatie:.....	5
Aangepast programma:	5
Vrijstelling LO:.....	5
Aangepaste overgangsnormen:	6
Gespreid examen:.....	6
Versneld examen:.....	6
Werken op een laptop:	6
Aangepast PTA:.....	7
Vervroegde pakketkeuze:	7

Mogelijkheden tot Maatwerk op het Reynaert College uitgaande van de zorgplicht van de school

Definitie:

Maatwerk is een verzamelterm voor een groot aantal verschillende manieren om het onderwijsaanbod beter aan te laten sluiten op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Zo wordt **maatwerk** in verband gebracht met bijvoorbeeld differentiatie, flexibilisering, individualisering, personalisatie en talentontwikkeling. De Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte verplicht de school om binnen redelijke grenzen belemmeringen weg te nemen die de leerling door zijn beperking of chronische ziekte ondervindt in onderwijs, toetsing en examinering. Artikel 55 van het eindexamenbesluit VO dient hierbij als kader. Dit sluit ook aan bij de zorgplicht en op de wet passend onderwijs.

Ieder schooljaar wordt er een publicatie verstrekt door het college van toetsen en examens (CvTE), waarin beschreven staat welke mogelijkheden voor Maatwerk beschikbaar zijn voor kandidaten met een onderwijsbehoefte. Het CvTE definieert de speelruimte van de school, waardoor de school zelf in staat gesteld wordt doeltreffende aanpassingen toe te passen.

<https://dyslexiecentraal.nl/sites/default/files/media/document/2021-11/Kandidaten-met-een-ondersteuningsbehoefte-CvTE.pdf>.

Maatwerk kaders:

De teamleider is eindverantwoordelijk voor te nemen maatregelen en de uitvoering. Teamleider heeft overzicht welke maatwerktrajecten lopen binnen zijn of haar afdeling.

Dit gebeurt in overleg met het ondersteuningsteam en de betrokkenen uit het onderwijsteam. In de onderbouwing moet rekening gehouden worden met de onderwijsplicht als ook de zorgplicht.

Belangrijk in deze is dat er een goede documentatie is van genomen of te nemen stappen.

Gaat het om een aanpassing in examinering dan dient de school te melden bij de inspectie via het internet schooldossier (<https://www.onderwijsinspectie.nl/internet-schooldossier>). In geval overleg heeft plaatsgevonden met het CvTE dient dit vermeld te worden.

Het toekennen van maatwerk:

Het toekennen van ondersteunende faciliteiten is een proces waarbij zorgvuldig wordt gekeken op welke basis een leerling hier al dan niet recht heeft. Er zijn verschillende routes mogelijk om aanspraak te kunnen maken op ondersteunende faciliteiten.

De vraag voor een maatwerk traject kan komen vanuit:

- Leerling/ouders
- Betrokkenen uit het docententeam,
- Ondersteuningsteam

In alle gevallen wordt in overleg met betrokken partijen gekeken wat de mogelijkheden zijn.

Mogelijkheden tot Maatwerk op het Reynaert College uitgaande van de zorgplicht van de school

Het uitvoeren van maatwerk:

Voor de uitvoering wordt samengewerkt met de vakdocent, coach, leerling coördinator en de medewerkers van het ondersteuningsteam.

Vakdocent is verantwoordelijk voor het vakinhoudelijke stuk. In het geval van dispensatie en een aangepast curriculum zorgt de vakdocent voor een plaatsvervangende opdracht of aangepast lesmateriaal. De vakdocent kan hierbij inhoudelijke ondersteuning vragen vanuit de sectie, die hier onderling afspraken over hebben gemaakt.

De coach is op de hoogte van het geboden traject kijkt mee in de communicatie en ondersteunt waar nodig.

De leerling coördinator houdt de regie op het onderwijsproces en kijkt indien nodig mee met de vakdocent.

Het ondersteuningsteam is betrokken bij de uitvoering, communicatie en begeleiding. Tevens kan het ondersteuningsteam fysiek instaan qua facilitering van ruimte (inzet ondersteuningslokaal tijdens dispensatie of aangepast curriculum)

De zorg coördinator houdt de regie op het ondersteuningsproces en kijkt indien nodig mee met de leden van het ondersteuningsteam.

De teamleider is eindverantwoordelijk voor het proces.

Onderlinge samenwerking en afspraken zijn van belang en kan verschillen per maatwerk casus.

Rapportage, vastleggen van afspraken:

Als er een maatwerktraject wordt aangeboden vanuit het ondersteuningsteam zal er voor deze leerling een OPP worden opgesteld waarin het maatwerktraject wordt toegelicht. Tevens wordt er in Magister dossier bijgehouden. Bij dispensatie dyslexie/dyscalculie wordt een contract opgesteld wat in Magister wordt gehangen.

Bij een vrijstelling of plaatsvervangende opdracht voor LO zal de teamleider of leerling coördinator dossier bijhouden in Magister.

Bij leerlingen met een dyslexie/dyscalculie dsm-5 diagnose die gebruik maken van een faciliteiten pas wordt genoteerd in Magister. (Door de RT-er of het ondersteuningsteam)

De regie op het proces ligt in eerste instantie bij de coach. Dit samen met het ondersteuningsteam. In complexe gevallen kan de regie liggen bij het ondersteuningsteam. Teamleider is eindverantwoordelijk voor het proces.

Mogelijkheden tot Maatwerk op het Reynaert College uitgaande van de zorgplicht van de school

Wanneer kan recht bestaan op maatwerk?

Dyslexie of dyscalculie
Stoornissen die voorkomen in DSM V
Een auditieve beperking (TOS)
Een visuele beperking
Een fysieke beperking
Langdurige ziekte of afwezigheid
Hiernaast zijn er nog diverse redenen te benoemen zoals vermoeden kind eigen problematiek zonder diagnose, trauma verwerking (na echtscheiding, kind uit oorlogsgebied, mentale overbelasting, ed.)

Vooraf voor deze laatstgenoemde categorie geldt dat afspraken tussen ondersteuningsteam en teamleider leidend zijn.

Voorwaarde bij Maatwerk is dat de leerling in beeld is bij het ondersteuningsteam!

In sommige gevallen is acuut handelen nodig.

Welke mogelijkheden van maatwerk zijn er?

1. 20% extra tijd bij alle vakken
2. Mondeling toetsen
3. Werken op een laptop
4. Lokaal faciliteren
5. Dispensatie (bij dyslexie)
6. Verdere faciliteiten vanuit het dyslexieprotocol (bv. aangepaste beoordeling)
7. Verdere faciliteiten vanuit het dyscalculieprotocol (bv. gebruik rekenmachine)
8. Aanpassing in het PTO
9. Aangepast curriculum
10. Aanpassing in examen of PTA
11. Individueel PTA
12. Ontheffing en vrijstelling
13. Aangepaste taak of werkstuk
14. Vervroegde pakketkeuze (decaan kijkt mee)
15. Aangepaste overgangsnormen
16. Gespreid examen
17. Vervroegd examen
18. Op hoger niveau examen doen voor een vak (verbreding in excellentie maatwerk)
19. Inzet ondersteuningslokaal
20. Onderwijs buiten de klas (OTK, zieke leerling thuis)

Nota: Voor leerlingen met een diagnose dyslexie, dyscalculie of dsm-5 is wettelijk vastgelegd dat de leerling recht heeft op de eerste 7 faciliteiten. Deze worden verstrekt via een digitale faciliteiten pas.

Mogelijkheden tot Maatwerk op het Reynaert College uitgaande van de zorgplicht van de school

Voorbeelden van Maatwerk op het Reynaertcollege

Dispensatie:

Voor leerlingen met dyslexie zijn er mogelijkheden om gebruik te maken van compenserende hulpmiddelen. Blijkt na gebruik van deze compenserende hulpmiddelen, dat de leerling nog problemen houdt, veroorzaakt door de dyslexie, dan kan een traject gestart worden waarin de mogelijkheid tot (gedeeltelijke-) dispensatie wordt ingezet.

Voorwaarde tot dispensatie: de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal. Om over te gaan tot dispensatie van een taal worden de stappen doorlopen zoals beschreven in het dyslexie protocol.

Bij dispensatie wordt een leerling vrijgesteld van bepaalde geldende eisen. Indien dispensatie wordt toegepast, gebeurt dit op basis van het toekomstperspectief van de leerling. Dispensatie wordt te allen tijde gevolgd door vervangende invulling van vrijgekomen tijd. Vanaf 2 VMBO/t en ook vanaf klas 4 VWO bestaat de mogelijkheid tot ontheffing van een moderne vreemde taal (Frans of Duits). Voor HAVO bestaat de mogelijkheid tot dispensatie van een moderne taal niet in de bovenbouw. De leerling kan wel kiezen voor een profiel waarin de tweede moderne taal niet vereist is.

Het is de bedoeling dat de vrijgekomen uren worden besteed aan het verbeteren van de vaardigheden van de leerling met betrekking tot de vakken Nederlands of Engels

[dyslexie protocol](#)

Aangepast programma:

Voor leerlingen met dyscalculie zijn er mogelijkheden om gebruik te maken van compenserende hulpmiddelen. Blijkt na gebruik van deze compenserende hulpmiddelen, dat de leerling nog problemen houdt veroorzaakt door de dyscalculie, dan kan een traject gestart worden waarin de mogelijkheid tot een aangepast programma wordt ingezet. Een aangepast programma kan alleen worden aangeboden in de onderbouw en gebeurt op basis van het toekomstperspectief van de leerling. Als de leerling in de onderbouw gebruik maakt van een aangepast programma kan de leerling in de bovenbouw geen profiel kiezen met wiskunde. Dit kan dus enkel voor leerlingen VMBO/HAVO.

Voorwaarde tot aangepast programma: de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op rekenen. Om over te gaan tot aanbieden van een aangepast curriculum voor wiskunde worden de stappen doorlopen zoals beschreven in het dyscalculie protocol.

[dyscalculie protocol](#)

Vrijstelling LO:

Het bevoegd gezag van een school kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust. In het geval van ontheffing voor LO krijgt de leerling geen vervangende opdracht. [Artikel 26e](#)

Er kan ook worden besloten om een plaatsvervangende opdracht te geven voor het vak gym. Dit staat beschreven in protocol vrijstelling gym

[protocol vrijstelling gym](#)

Mogelijkheden tot Maatwerk op het Reynaert College uitgaande van de zorgplicht van de school

Aangepaste overgangsnormen:

Over de bevordering beslist de docentenvergadering. Een leerling die niet voldoet aan de overgangsnormen zal doubleren als dat volgens de schoolloopbaan van de leerling nog kan, kan voorwaardelijk bevorderd worden of worden bevorderd naar een ander schooltype. In het belang van de leerling kan de docentenvergadering om moverende redenen afwijken van de overgangsnormen.

Gespreid examen:

Het is in bijzondere omstandigheden (zoals ziekte) mogelijk om gespreid examen te doen. Gespreid examen houdt in dat de kandidaat het centraal en/of schoolexamen voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar aflegt. Het eindexamen in een vak wordt of in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten. Het gespreid examen moet worden opgenomen in BRON.

De school moet de inspectie informeren alvorens een gespreid examen toe te staan. Dit houdt in dat er vooraf overleg dient te zijn met de inspectie, maar dat de school de beslissing neemt. De school neemt het besluit tot gespreid examen in ieder geval voor aanvang van het eerste tijdvak van het eerste schooljaar van het gespreid examen. Voor het gespreid examen is dus best een ruime periode om de beslissing te nemen. School, ouders en leerling bepalen hoe de uren ingezet worden waarin geen lessen gevolgd moeten worden. De mogelijkheid bestaat om op school extra te werken aan de vakken, maar de leerling mag ook naar huis.

Versneld examen:

Het is mogelijk dat een leerling eerder dan in het laatste leerjaar examen doet voor een aantal vakken. Dit kan ook indien een leerling doubleert, met dien verstande dat mocht de leerling opnieuw doubleren, de behaalde resultaten komen te vervallen.

Versneld examen wordt toegekend in overleg met de teamleider/leerling-coördinator en de vakdocent. Voorwaarde is dat de leerling voor het vak wat hij/zij wil examineren ruim voldoende staat (of stond in het geval van doubleren)

(* link naar artikel 37a. Lid 1 van het Eindexamenbesluit)

Werken op een laptop:

In overleg met het ondersteuningsteam kan geadviseerd worden om een leerling gebruik te laten maken van een laptop. Vaak gebeurt dit op advies van een behandelend arts/specialist. Indien de beperking van de leerling de ontwikkeling van de leerling in de weg staat door een slecht handschrift zoals bijvoorbeeld bij leerlingen met DCD kan een schrijfonderzoek worden afgenomen, en kan gekeken worden of het inzetten van een laptop het schrijfprobleem kan compenseren. Ook is in het dyslexieprotocol de inzet van een laptop opgenomen. Indien volstaan kan worden met het inzetten van de laptop bij toetsen, verstrekt de school een laptop net zoals dit gebeurt bij leerlingen met dyslexie die ondersteuning nodig hebben.

[notitie gebruik computer](#)

Mogelijkheden tot Maatwerk op het Reynaert College uitgaande van de zorgplicht van de school

Aangepast PTA:

Aangepast PTA voor een groep:

Een PTA dat aangepast wordt en geldt voor een specifieke groep (bv tussentijdse instromers van havo naar vwo) moet **wel** aan inspectie toegestuurd worden en vereist ook een medezeggenschapstraject,

Aangepast PTA voor een individuele leerling (IPTA)

Een PTA dat specifiek aangepast wordt en geldt voor een individuele leerling hoeft **niet** opgestuurd te worden aan de inspectie en geen medezeggenschapstraject. Wel wordt een OPP opgesteld en toegevoegd in Magister, waarin het IPTA wordt omschreven en gemotiveerd.

Mogelijke aanpassingen voor een IPTA:

- Verlenging van tijd voor toetsen en examens;
- Inhalen van toetsen en examens op een ander tijdstip;
- Aanpassing van schoolexamens, zoals bijvoorbeeld de stof mondeling in plaats van schriftelijk toetsen of enkele examens samenvoegen;
- Het minder arbeidsintensief maken van verplichte examenonderdelen. Bij praktijkexamens kan bijvoorbeeld iemand volgens instructies van de leerling de opdrachten uitvoeren, als dit voor hem of haar lichamelijk te zwaar is;
- Spreiding van het centrale examen over het eerste, tweede en derde tijdvak (in mei, juni, resp. augustus);
- Spreiding van het eindexamen over twee schooljaren;
- Afnames van examens op een andere locatie (thuis of in het ziekenhuis);
- De leerling in een aparte ruimte laten werken, dit geeft meer rust zowel voor de leerling zelf als voor de andere examenkandidaten;
- Tijdens het examen een time-out inlassen zodat de leerling even kan rusten.
- Individueel PTA.

Indien voor de leerling het PTA wordt aangepast, moeten de examens wel de voorgeschreven stof dekken.

Vervroegde pakketkeuze:

Om doubleren of afstromen te voorkomen, kan school interventies plegen zodat de leerling toch kan doorstromen. Een van de mogelijkheden hiertoe is dat de leerling vast voorsorteert op het door hem/haar te kiezen profiel. De leerling zou vast een vak kunnen laten vallen en meer tijd besteden aan een ander profiel vak. Enerzijds zal dit de motivatie ten goede komen, omdat de leerling niet meer hoeft te investeren in vakken waar hij/zij problemen mee heeft. Anderzijds ontstaat ruimte om aan de overige vakken meer tijd te besteden, waardoor de basis na bevordering steviger zal zijn. Zie ook dispensatie en aangepast programma. Bij vervroegde pakketkeuze wordt de decaan betrokken.